

AMERIKANSKI SLOVENEK

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

63. STEVILKA.

JOLIET, ILLINOIS, 26. AVGUSTA 1913

LETNIK XXII

MEHIKA ČISTO OSAMLJENA.

Tudi osrednje- in južnoameriške ljudovlade podpirajo politiko Združenih Držav.

POSANICA PRED. WILSONA.

Kakor Japonija, tako tudi Francija proti Huertovi vladi.

Washington, D. C., 24. avg. — Poleg Velike Britanije, Francije in Japonije podpirajo v resnici vlade vseh osrednje- in južnoameriških držav politiko Združenih Držav v Mehiki, ker so se boje prepirale, da se zavezna vlada trudi za zopetno napravo urejenih razmer v nemirni sosesčini.

To je danes gotovo, da bo poslanka predsednika Wilsona prečitana v turek v obeh zbornicah, če ne pride do tedaj Huertova vlada do končne veljavne odločitve. V svoji poslanici bo predsednik zastopal načelo, da je mogoče pripoznati samo ustaven način vladanja v Mehiki. Nadalje bo podrobneje razpravljal predloge zavezne vlade za odstop Huertove vlade in namestitev zakonite uprave.

V tujakih diplomatskih krogih se priznava, da dobiva mirovna politika Združenih Držav svetovno podporo. Po brzojavkah, dospelih semkaj iz Pariza, se smatra za gotovo, da predsednik Poincaré in g. Pichon, minister vnanjih zadev, ne sprejemata vojnomožnega mehiškega poslanka, Francosca de la Barra. Ta se nahaja na poti na Francosko.

Služaj de la Barra je sličen služaj generala Felix Diaza, katerega je postal začasni predsednik mehiških v posebnosti na Japonsko in katerega poslala japonska vlada sprejeti tudi sam kot zasebnika.

O nadaljnji politiki zavezne vlade v Mehiki, ki se ima tudi podrobneje omeniti v pričakovani poslanici, se ni moglo ničesar izvedeti.

Ameriška vlada.
St. Louis, Mo., 22. avg. — Pri nemškem banketu, ki ga je priredil danes Town Club, je mehiški konzul v St. Louisu, Fernando Baz, zapustil dvorano med govorom, v katerem je Joseph Wheelless, guverner, na vsa usta napadal mehiško vlado in jo označil kot "izdajavsko in morivsko".

Letina v Kansasu.
Kansas City, Mo., 22. avg. — Po današnjem objavljenem poročilu državne davčne komisije kansaske, so bila naznanila o škodi, ki jo je baje napravila

suša v Kansasu, močno pretirana. Samo koruzna letina je zelo trpela. Pšenice pridelek presega pšenično letino vsake druge države za 43 odstotkov. Razun tega je prejel F. D. Coburn, državni poljedelski tajnik, od mlinarjev poročilo, da je letošnja pšenica najboljša, ki je bila kdaj pripeljana v milice.

V trojih državah Kansas, Missouri in Oklahoma, ki so morale trpeti več tednov pod sušo, kakor je še ni bilo, je "vroči val" končno odplul, kakor naznauja zavezni vremenski urad. Toplota se je znižala za povprečno 10 do 30 stopinj in deževalo je obilno. Napovedujejo se nadaljnji nalivi.

Najnižja toplota v zadnjih dveh mesecih je bila v Joplinu, Mo., kjer je kazal termometer samo 68 stopinj.

Lep prihranek.
Washington, D. C., 22. avg. — Pogodbo na dobavo 3900 tonov oklopnih ploč za najnovejši dreadnought, ki se zdaj gradi za zavezno mornarico, je danes oddalo pomorsko ministrstvo tvrdki "Carbon Steel Company" v Pittsburghu po \$187,04 za ton. Cena je za \$96,99 ali za 36 odstotkov nižja, nego pri zadnji pogodbi. "Carbon Steel Co." in "Carnegie Steel Co." sta bili edini ponudniki.

Skupni prihranek v znesku \$378,261 pripisuje pomorski minister Daniels v prvi vrsti delu, da se je v zadnjem času od raznih strani priporočala zgradba zavezne tovarne za izdelavo oklopnih ploč.

V jetništvu.

Los Angeles, Cal., 22. avg. — Gospo Melcher, dunajsko perico, ki trdi, da jo je Stanislav Sulkowski, baje bivši častnik avstrijske armade, spravi v Združene Države v nepravne svrhe, so danes priseliteni uradniki dejali v zapor. Uradniki ne vedo, ali bo gospa Melcher izgnana ali pridržana kot priča.

Sulkowski se nahaja s svojo nedavno poročeno soprogo na poti na Japonsko.

Ubegnili.

Leavenworth, Kas., 15. avg. — Prostačka Walter Wade in Cockrum od stotnije F pešpolka št. 14 in James Brennen, prostak stotnije F pešpolka št. 22, ki so se nahajali tukaj v vojaškem jetništvu, so sredi utekli.

Poslani so bili s prostakom Walter Richmondom do bližnjega vodnjaka, da zajamejo vode. Ko so stopili v gostoto hosto, so napadli čuvaja, Richmonda, mu odvzeli njegovo orožje in ga prisilili, da je stopil s njimi v pripravljen avto, in odbrzeli so kakor veter.

Častniki se trudijo, da bi dognali, kdo je oskrbel avtomobil.

ILLINOIŠKI PREMGOVNIKI.

E. W. Parker v svojem poročilu graja razne nepravilike po rudnikih.

VSE PRI STAREM V MICHIGANU

Resnično poročilo o nedavnih grozodajstvih pomožnih šerifov.

Washington, D. C., 24. avg. — Grajo razmer po illinoiških premogovnikih vsebuje poročilo, katero je izdal danes E. W. Parker od zemljepisnega oddelka. G. Parker obsoja dvoletno zapiranje, ki povzroča veliko izgubo rudniškim posestnikom in rudarjem, kakor tudi navado, da se premog "izstreljuje iz trdnega".

"Izmed 59,885,226 izkopanih kratkih tonov premoga v Illinoisu leta 1912," pravi poročilo g. Parkerja, "se je 26,878,049 tonov ali 44,9 odstotka izkopalo s pomočjo strojev; 7,675,805 tonov ali 12,8 odstotka se je izkopalo s pikonom, in 24,136,940 tonov ali 40,3 odstotka se je 'izstrelilo iz trdnega'."

"Te številke kažejo, da se primeroma malo razmerje illinoiškega premoga izkopava z roko. V tem oziru je Illinois v neugodni primeri z West Virginijo, kjer se je manj nego 1 odstotek izkopka leta 1912. 'izstrelil iz trdnega'."

"Ploska lega illinoiških rudnikov je ugodna za rudarjenje s stroji, in ni ga pravega vzroka za dovolitev, da se nadalje izstreljuje iz trdnega."

"Premogari illinoiški so menda boljše organizirani, nego premogari v katerikoli drugi državi mehkega premoga. V sled tega je po vseh illinoiških premogovnikih uveden osemurni delavnik. Toda običajno dvoletno zapiranje rudnikov povzroča dolgo brezdelnost in izgubo dohodkov za rudniške posestnike in rudarje."

"Skupno število zaposlenih rudarjev leta 1912 je bilo 78,008, ki so delali povprečno 194 dni. Brezdelnost vsled štrajkov ali izprijja je prizadela skupaj 60,505 moških, ki so izgubili povprečno po trideset dni."

Resnično poročilo.

"The Chicago Daily Tribune" z dne 15. t. m. je priobčila neko brzojavko iz Calumeta, Mich., ki smo jo potem objavili tudi v našem listu št. 61, zanašajoč se na verodostojnost "največjega dnevnika na svetu". O istem dogodku pa poročajo povsem drugače, listi, ki smo jih prejeli pozneje, in prav radi objavljamo tudi njihov glas, da "se čujeta oba zvona".

"United Mine Workers Journal" (Indianapolis, Ind.) z dne 21. avgusta t. l. donaja sledeči dopis:

Calumet, Mich., 15. avg. — Dva moška sta bila umorjena v rudarskem selišču, blizu Painesdale, znanem kot Seeberville, v četrtek popoldne, dne 14. avgusta. Dva druga sta bila obdelana, izmed katerih utegne eden umreti.

Louis Tjian je bil ustreljen in takoj usmrčen po tajnih uslužbenih snoči v hiši, kjer je bil na hrani in stanju. Steve Putrich je bil ustreljen skozi prsa in je umrl vsled svojih ran v bolnišnici okrog polne v petek. Stanko Stepech je v bolnišnici, ustreljen skozi levi sklep in ranjen po životu, in utegne umreti.

John Stimac je bil ustreljen v želodec, ko je sedel za mizo. Navedene grozovitosti so zadnji čini strahovlade pod vodstvom James Waddella. Ti umori so sadovi vsled uvoza ubijavcev v ta okraj. Jutrnje lažljivo glasilo operatersko je poročalo, da so bili umori posledica upiranja aretaciji. Evo dejstev:

John Kalem in J. Stimac sta prišla iz South Range večerjati popoldne v svoje domovanje v Seeberville, hodeč po železniškem tiru skoro do mostu, na kar sta zavila na stranpot, ki drži do nekega jamskega vhoda in sicer čez lastno rudarstveno družbo, a ta pot je v obci rabi. Ko sta se približala rovu, jima je veljal tajen uslužbenec, da morata nazaj. Odgovorila sta: "Vedno hodimo po tej bližnjici," in šla naprej. Komaj sta prišla domov, pa so dospeli pomožni šerif Harry James, neki boss in šesteri tajni uslužbenec. Boss je pokazal na Kalem, kot krivca. Voditelj tajnih uslužbencev pravi: "Ajdi z mano!" Odgovoril je: "Ne jaz." Zdajci je skočil voditelj nadenj in ga prišel tepsti s krepelcem. Vsi moški so prileteli v hišo. Na povelje voditeljevo so tajni uslužbenec, po dva pri vsakem oknu, pričeli meriti v malo hišo, in James je ustrelil enega izmed njih, in sicer skozi večnina vrata.

Založna se je dogodila v nekem "Austrian boarding house". Žena lastnikova ima četrto otroka, najstarejši štiri leta star, najmlajše dete šestih mesecev v njenem naročju je bilo osmojeno po prašnem dimu iz pušk tajnih uslužbencev, ki so streljali v sobo, kjer so bili ona in njeni otroci. Skoro

takoj po streljanju so dospeli pomožni šerifi in vojniki. Preiskali so vso hišo in celo kovočev. Našli niso nikakega orožja. Nihče se ni upiral rederjem. In ti niso nikogar pozvali k vdanju. Tajni uslužbenec so prišli morit, in izvršili so svojo nesramno namero.

Potem so šli, kakor iskajoč kake opravilce za umor, okrog hiš v selišču in so pobrali vse stare razbite steklenice, razmetane tekot let, in jih nagradili, rekoč, da so bile vržene proti njim. Prekasno je bilo za izdelavo dokazov. Kajti bilo je preveč priče zločinstva, ki so vedele, kaj so delali birči.

Poroča se, da je državni pravdnik dvakrat pozval šerifa, naj izda zaporna povelja proti morivcem. Ni jih izdal delka. Čast (?) uživa z drugimi pomožni pri dejanju.

Naj čitatelj izve ta dejstva, da bo prav šerif poročila v "Mining Gazette", koji list zagovarja izgon in neprestano lujska k umoru.

Ogromen gozdni požar.

Auburn, N. Y., 22. avg. — V mali oddaljenosti od tukaj razsaja strašen gozdni požar, kakor ga niso doživeli v Adirondacks že dolgo časa. Silen sever je ogenj podpalil. Mnogi farmarji so zapustili svoje dvore, in že so zgorle dragocene lesne zaloge. Do večerj je bilo katic 10 štirinajških milj gozda uničenega. Vključ vsem napotom se neče posrečiti, da bi se plamenji omejili.

Evropa.

Lincoln, Neb., 22. avg. — Guverner je naznanil danes, da v kratkem izda razglas za gradnjo velikih cest. Dva dneva imata biti, kakor v državi Missouri, posvečena gradnji dobrih cest po prostovoljnih delavcih.

Zrakoplovec ponesrečen.

Halberstadt, Nemčija, 22. avg. — Poročnik Schmidt od zrakoplovnega oddelka je danes storil smrt, ko se je prevrnil v višini okoli ene milje. Zlomilo se mu je eno krilo s posledico, da je zrakoplov vsled svoje teže z veliko hitrostjo butnil na tla.

Vas izumrla na kozah.

Ruska vas Volskaja na Sahalinu, ki je pred nekaj meseci štela 1100 prebivalcev, je popolnoma izumrla na kozah. Od vseh prebivalcev je ostal živ edino 72letni starček Vasiljev. Pred dobrim pol letom je najprej obbolel na kozah nekaj otrok. O kakih zdravstvenih odredbah ali predpisih v daljni ruski vasi seveda ni bilo ne duha ne sluha. Nasprotno je tamšnje nevedno ljudstvo mnenja, da so kozo "sveta bolezen" ter so zato zdrave otroke kopali skupaj z bolnimi, češ, da se jih bolezen potem ne bo prišla. Bolezen se je na ta način seveda bliskovito hitro širila po vasi in staro in mlado je umiralo kakor bi jih kosil. Vas je bila polna pogrebne žalosti, povsodi je odmetalo žalovanje za umrli. Končno tudi pogrebov ni bilo več, ker je umrl tudi pop. In ko je končno prišla vidna zdravstvena komisija, je našla vas mirno in spokojno — vse je bilo mrtvo. Le stari Vasilj je napol blazen begal po vasi. Komisija je hiše zaprla in bodo vas najbrže zažgali.

Delavske razmere

v industrijskih okrajih Sydney in okolici, provinca Nova Scotia v Kanadi, so, kakor sporoča c. kr. trgovsko ministrstvo, za naše ljudi skrajno neugodne in se delavstvo resno svari, da se ne izseljuje tja. Živiljske potrebe so tam tako drage, da se z mezdo (1 dolar 40 centov) pri najboljši volji ne more niti toliko prihraniti, da bi dovoljevalo za potne stroške domov. Najvišja plača znaša 1 dolar 75 centov. Nadalje so tam tudi zelo slabe narobe z cizrom na higijeno in zavarovanje proti nezgodam. Tamošnja industrijska podjetja imajo lastne zavarovalnice, za katere je treba mesečno plačevati po 25 centov, a se v slučajni nezgode pa tudi dobi le kaka minimalna odškodnina. Razumno je pa tudi, da agentje, ki za omenjene kraje nabirajo delavstvo, zelo zapeljivo vabijo, katerim naj se pa ničesar ne veruje.

Na sablje.

Budimpešta, 20. avg. — Med grofom Stefanom Tisza, ogrskim prvim ministrom, in mejnim grofom Pallavicini, poročnikom v avstrijski vojski, je bil izbojevan danes dvoboj na sablje. Oba dvobojnika sta bila na glavi lahko ranjena.

Mejni grof je bil prvega ministra obdolžen, da je v neki nedavni razpravi radi obrekovanja podkupil priče. Te dvoboje je bil tretji, ki ga je Tisza letošnje izbojeval.

Ponesrečen atentat.

London, 21. avg. — Z revolverjem se je danes streljalo na rumunskega kralja Karola in kraljico Elizabeto (Carmen Sylva), ko sta se peljala v avtu na izprehod blizu Sinaje, gosposkega kopaliska v karpatskem gorovju. Krogla so zgrešile svoj cilj.

TUREK SE POGAJA Z BOLGARIJO.

Hoče obdržati slavni Odrin in zato odstopiti Bolgariji nekaj drugih krajev.

RAZNE NOVICE IZ AVSTRIJE

V Pulju razpoknil top in usmrtil tudi admiralu Wellenbura.

London, 25. avg. — Visoka porta (turška vlada) se je pričela naravnost pogajati z bolgarskim delegatom, g. Nočevičem, ki je ostal v Carigradu, odkar je šel tja ob izbruhu druge vojne, da dovrši dogovor s Turčijo.

Turška vlada je baje trdna glede Odrina (Adrianople) in Kirk Kilisa, a je pripravljena pripustiti v drugih točkah.

Pierre Loti, francoski pisatelj, je poslal "Daily Telegraphu" živ opis svojih vtiskov ob obisku Odrina in okolnih okrajev.

"Bolgari so napravili iz Tracije pustinja, ki presega po groznosti vse, kar se mi je pripovedovalo in vse, kar sem si predstavljal," pravi. "S kako divjostjo so ti krščanski osvoboditelji delovali, da so toliko pokončali v nekaj mesecih!"

Potem opisuje orgije in klanja in krčenje in onečaščenje po vseh turških vaseh. Nazadnje protestira proti evropski dovolitvi, da se Odrin izroči nazaj Bolgarom.

Novice iz Avstrije.

Dunaj, 23. avg. — Med Čehi v Pragi je zavladala največja osuplost. Vlada je zapletla z razpustom tamošnje mestne uprave in z namestitvijo komisije, če se ne bo takoj skrbelo za finančno izboljšanje. Mestni dolgovi presegajo vsoto dvesto milijonov kron in sedanji dohodki niti ne zadoščajo za plačevanje obresti.

Po mnogih ovadbah o velikanskih sleparstvih in ponaredbah je tukajšnje državno pravdnstvo pričelo sedaj izvedovalno postopanje proti belgijski princesinji Lujzi in bivšemu nadporočniku Mattachieu. Vpričo novih nečutih odkritij o početju čedne dvojice se pričakuje naglega postopanja pravosodnih oblastev.

Velika razburjenost vlada v Rivi na Tirolskem vsled prijetja občinskega uradnika Corradi pod obtožbo vohunstva.

Top razpoknil v Avstriji.

Pulj (Pola), Avstrija, 21. avg. — Pri poskusnem streljanju z osem palcev debelim ladijskim topom je razpoknila cev. Trije častniki so bili usmrčeni, šest drugih je bilo težko in nekaj lahko ranjenih.

Med ranjenci se nahaja tudi admiral grof Wellenburg, predsednik pomorsko-tehničnega odseka. Odletel kos topa mu je odtrgal obe nogi. Kostí so se zdrobile, in dasi sta mu bili nogi takoj odrezani, vendar je malo upanja na njegovo ozdravljenje.

Top je bil 30,5 centimetrske vrste. Za naboj se je porabilo 150 funtov smodnika.

Pulj, 22. avg. — Admiral grof Wellenburg je danes podlegel svojim ranitvam.

Ponesrečeni vojaki.

Dunaj, 21. avg. — Usodna nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve, se je pripetila pri vojaških vajah 14. armadnega voja, kakor brzojavljajo iz Inomosta. S pogoja Pala, ki pripada Dolomitskim planinam ob tirolsko-italijanski meji, se je prekučila patrola cesarskih lovcev. Trije vojaki so bili na mestu usmrčeni.

Govor nemškega cesarja.

Dunaj, 20. avg. — Naravnost čestno proslavljajo tukajšnji časopisi govor, ki ga je imel cesar Viljem pri dvorski pojedini v Hamburgu povodom 83. rojstnega dne cesarja Franca Jožefa in v katerem je izrazil trdno nado, da ohrani preizkušena zveza Nemčije in Avstro-Ogrske tudi v prihodnje svojo moč in veljavo svetu na korist. Enoglasno poudarjajo časopisi najozjati politični stik zveze.

"Volks-Zeitung" imenuje besede nemškega cesarja mrzel curek proti ponizevacem zveze.

"Reichspost", ki je v ozki zvezi z nadvojvodo-prestolonaslednikom, izjavja, da je govor odstranil strupeno obrekovanje, da je Avstro-Ogrska rusiteljska evropskega mira.

"Fremdenblatt", "Neue Freie Presse" in budimpeštanski listi razodevajo slične misli.

Izseljevanje prepovedano.

Dunaj, 22. avg. — Gališki namestnik je prepovedal izseljevanje odraslih oseb iz Galicije v Združene Države in Kanado. Policiji je bilo danes naročeno, prijeti vse vojaščini zavezane osebe v starosti od 18 do 36 let, ki hočejo zapustiti svojo domovino, in jih poslati nazaj v njihov domovinski kraj.

Drobtinice.

"Proletarec" ali kakor ga je krstil naš člankar prav dobro "Fehltarec", bi rad posnel nas v "Drobtinice". Temu se sicer ni čuditi, da rad posnema ljudi, ker pravi, da je opičjega rodu, toda čuditi se moramo gorostasni neumnosti, ki odseva iz teh proizvodov. On je krstil te svoje "drobtinice" z — "elektroni", dasiravno nimajo nič z elektriko opraviti. Boljše bi jih imenoval "baraboni". Samo en tak barabon hočemo priobčiti v zabavo našim čitateljem. "Pr." pravi: "Am. Slovenec" pravi, da ni klerikalen, a piše vedno klerikalno. Vprašamo: ali ni to klerikalno, če se piše in zabavlja čez socializem?" Klobuk dol pred tako učenostjo! Tristo obokanih zajcev, zdaj je po nas! Prvič "Slov." ni nikoli trdil, da je klerikalen ali da ni, drugi se nam pa čudno zdi, da bi bil vsakdo klerikalec, ki ne trobi v socialistični rog. Potem je klerikalec tudi Wilson, Taft, Roosevelt, klerikalci so Rothschildi, Rockefeller, Carnegie, klerikalci so milijoni in milijoni ameriškanskih demokratov in republikancev, ki vsi govorijo in pišejo zopet socializem. Vidite socialisti, zopet se uresničuje naša trditev: Kopitar, ostani pri kopitu, socialist, ne piši o stvareh, ki jih prav nič ne razumeš!

Socialisti, zakaj ne greste v sredino Afrike organizirati ljudi v socialističnem smislu? Tisti ljudje še niso pri nobeni podporni Jednoti, pri nobenem socialističnem klubu, tam se vam ni treba bati šerifov, tam vas ne bo motila nobena nazadnjaška postava, tam je še doma tista svoboda, ki si jo vi želite, tam ni cerkvene poroke, poročajo se kar med seboj, tam je polje za vas, napravite tam kako malo socialistično državo, socialistična nebesa, da bomo imeli vsaj en zglede, en "mušter" vašega dela. Kar ste dozdaj storili, je samo prazna beseda. Ali ni čudno, da socialisti nadlegujejo kakor sitne muhe najbolj tiste delavce, ki so se organizirani v tej ali oni Jednoti, pri tem ali onem društvu, za katere je že torej dovolj preskrbljeno? Milijone onih siromakov, ki še nikoli niso videli niti enega socialista, te milijone pa pustijo tavati v temi in zmoti, ne prinesejo jim svobodomislne luči. Ali ni čudno, da slov. socialisti rajši tičijo v moderni Chicagi na mehkih stoli pri polnih čašah, kakor pa da bi širili svoje "prekorsitne" ideje tam, kjer je to najbolj treba — v srednji Afriki? Vzemite si za zgled kat. mislijojarne in redovnice, ki gredo v najbolj divje kraje razširjati sv. vero, ustanavljajo šole in sirotišnice med divjaki. Vi pa rajši čepite v Chicagi in mažete "Prolet.", kje je torej vaše človekoljubje?

"Najbolj napreden list je in ostane seveda "Svoboda". Ve poročati "nantanko" o sv. pismu, o svetinjah, o turških čudežih, tako strašno je klerikalna, da pozabi celo na svoje najmenjše ljudi. Primer: Dne 13. avg. je umrl sodrug in svobodomislelec Bebel, torej nekak papež socialistov in svobodomislelec. "Sv." pa prinese z dne 22. avg. z debelimi črkami ta-le telegram: Curih, 13. avg.: Sodrug Ferdinand August Bebel je danes tukaj v starosti 73 let preminul. Za "Sv." je torej potreboval brzojav iz Curiha do Crikage 9 dni, dasi bi ga v tem času lahko pes prinesel na obeh nogah šepast socialist. Telegram za nazadnjače je bil že v Ameriki na dan smrti 13. avg. in ga je "Am. Slovenec" prinesel v izdaji od 15. avg. za naprednjake je prišel komaj 22. avg. In to v taki važni stvari kakor je smrt Bebla. Namesto te posebno za svobodomislelce važne novice pa je prinesla "Svob.", od 15. avg. celo kolono dolgo klobaso o svetinjah in dve koloni dolgo glisto prisrmojenega dr. Slanca iz Kranjskega, kjer se Slanc prepira z nekim duhovnikom. Torej svrtinje in starokrajška Slancova neumnost so za svobodomislelce v Chicagi bolj važne, ko pa poročilo o smrti največjega socialista. Delavci, kje imate oči?

Kondež, zakaj iščeš čudežev tako daleč, na Francoskem? Saj jih imaš blizu. Ali ni to največji čudež na svobodomislnej podlagi, če se ti prav debelo zlažeš, trdiš v "Svobodi", da še nikoli nisi lagal, da širiš samo resnico in prosveto, nato pa letiš k napadenemu, ga "prosvetoljno" prosiš odpusčenja, podpisješ celo dokument, da si lagal, plačlaš še povrhu nasprotnikovnega advokata, iz grabežljivega volka postaneš nedolžna ovčica, iz kozla — krotko jagnje. To, prijatelji, je čudež, tega ti vsi učenjaki celega sveta ne morejo ovreči. Slava Kondruž, na katerem se je zgodil tako znamenit, svobodomislno potrjen čudež! Slava, slava!

Požar.

Quincy, Ill., 22. avg. — Požar, ki je nastal ob pol 12. uri v Osgoodovi konjušnici, se je hitro razširil na sosedna poslopja. V eni uri je bilo napravljene škode nad \$200,000.

RAZLIČNI POROČILI O MEHIKI STA VZBUDILI WASHINGTON K DELAVNOSTI.

Bila je velika razlika v poročilih o razmerah v Mehiki, kateri sta poslala Harry Lane Wilson, ameriški poslanik tamo, in Francisco R. del Valle, ki je bil tajnik zasebnega odposlanca državnega tajnika Bryana, vsled katere je predsednik Wilson dejansko razmotrival mehiški položaj. Po mehiškem poročilu je bilo ugodno Huertovi vladi, dočim je del Valle, ki je bil Wilsonovo poročilo, da se poslanik ne povrne kot zastopnik te države, Washingtonu so sklenili, da se poslanik ne povrne kot zastopnik te države, Na levi je tu naslikan poslanik Wilson, na desni Francisco R. del Valle.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkor. l. 1899. v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrlet.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 25. avg. — "Katoliški shod, Ljubljana, Avstrija: Bog blagoslovi vaše delo, da bi stoteren sad imelo! Amerikanski Slovenec." Tako se glasi brzojavka, ki je bila odposlana v soboto popoldne in sicer po sklepu Slovensko-Ameriške Tiskovne Družbe, ki je bil enoglasno in z navdušenjem sprejet v petkovni posebni seji. Kakor našim cenji čitateljem znano, se vrši te dni v beli Ljubljani slovenski katoliški shod, o katerem bomo podrobneje poročali po ljubljanskem "Slovenec", bržko dobimo dotične številke. Za shod so se delale vestranske in velikanske priprave, in tako je, da je tudi naš katoliški list pozdravil vse udeležence na shodu.

Pretekli teden so se mudili v Jolietu tiste č. gg.: Very Rev. P. Kazimir Zakrajšek, komisar slovenske frančiškanske provincije; Rev. Jos. Tomšič, duhovni vodja K. S. K. J.; Rev. Jos. Lavrič, župnik v Newburghu pri Clevelandu; Rev. Frank Podgoršek, župnik v Whitingu, Ind.; Rev. Jos. Stukel, župnik v Wanakenju. Ogledali so si našo tiskarno in Jednotni Dola (ter obiskali župnika slovenske cerkve Sv. Jožefa, Rev. John Kranjca, Very Rev. P. Kazimir Zakrajšek je tudi imel duhovne vaje za slovenske šolske sestre reda sv. Frančiška, ki oskrbujejo šolski ponedeljek pri hrvatski župnijski šoli.

Gospa Elizabeta Mačak, vdova po Petru Mačak si je postavila lepo in mično hišo na Raynor Ave. Hiša je bila dne 24. avg. slovesno blagoslovljena. Želim, da bi blaga žena v krogu svoje družine še mnogo srečnih let živel v svojem novem domu.

Kakor čujemo iz jako zanesljivih virov, bode g. Anton Košiček, delegat jolietkega društva sv. Petra in Pavla st. 66 h konvenciji J. S. K. J. v Pittsburghu, Pa., kandidiral za gl. predsednika. Mož je zelo sposoben za ta urad, in zato mu želimo sreče.

Gospa vdova Marija Skrinar je svojo hišo pod št. 1003 N. Scott st. prodala nekemu Srbu in si zgradila novo krasno hišo pod št. 704 Wilcox street.

Gospa Blaž J. Chulikova iz Lyonsa, Iowa, s svojo hčerko je dospela včeraj na obisk v to mesto, kjer je bivala prejšnja leta.

G. Josip C... dobro znani trgovec, prevzame mesnico g. Math Graha, 503 N. Chicago st., in jo v kratkem otvori vso prenovljeno.

G. Math Papich, ki se je povrnil dne 1. maja iz Bele Krajine skozi Joliet v Peorio, Ill., se je mudil včeraj in danes tukaj na obisku svojih sorodnikov.

in prijateljev. Tudi v naši tiskarni se je oglašil. In povedal nam je marsikaj zanimivega iz Peorioje. Zaposlen je pri tamošnji Keystone Steel & Wire Co., kjer dela še več drugih naših rojakov. Skupaj je v Peorioji do 20 slovenskih družin in več samcev, to je že lepo število. Zato si nameravajo ustanoviti svoje lastno slovensko podporo društvo, in sicer že prihodnji mesec. Peoria je baje zelo prijeten kraj, kjer se živi kakor na Dolenjskem. Sušo so pa imeli letos hudo, da je kazal toplomer do 112 stopinj vročine; take vročine že ni bilo tam 38 let. Najbolj je trpela kornja, sadja bo pa dosti in tudi grozdja.

Krasna je bila včerajšnja slavnost in parada rockdalskih društev povodom blagoslovljenja nove zastave društva Marije Pomagaj št. 119 K. S. K. J. O tem več prihodnjiki.

"Roža sveta," spisal J. R. Haggard. Ta krasna povest, ki izhaja v našem polutedniku že več mesecev, se bliža koncu. Ugajala je neizmerno vsem čitateljem, in gotovo jo žele mnogi imeti v vezani knjigi, da jo o priliki še večkrat preberejo in dajo tudi svojem čitati. "Roža sveta" v vezani knjigi ima na prodaj Am. Slovenec po \$1.50. Oglašite se takoj, ako želite prelepo knjigo.

Chisholm, Minn., 18. avg. — Častiti gospod ur. Prosim priobčite par mojih vstic v cenjenem listu Am. Slovenec. Ker je tukaj v tem mestu čez 8 tisoč prebivalcev, je tudi vedno kaj veselih in radostnih novosti. Tako imam tudi poročati od tukaj, da je bila spolnjena Kristusova beseda, katero je govoril: "Pustite male nedolžne otročice k meni priti." Istotako se je vsrilo v župniji v Chisholmu v cerkvi sv. Jožefa na dan Velikega Smarna, namreč 15. avgusta je napočilo petkovo jutro v vsej krasoti in lepoti, najprej dan življenja za prvoobhajance, ki so prihajali od vseh strani skupaj v cerkev ob devetih uri k sv. maši, število dečkov ter deklic sneznobelo oblečeni in držeč v rokah pri procesiji goreče sveče. Med procesijo seveda tudi zvonjenje kot v starem kraju. In čez vse zanimivo je bilo videti, ko so pristopali k mizi Gospodinja dva pa dva skupaj, v spremstvu dveh dečkov s prižganimi svečami. Istotako deklice.

Spomina vreden je tudi dan 17. avgusta, ker je slavno društvo Slava Bogu št. 210 blagoslovilo krasno novo zastavo. Društvena zastava je bila blagoslovljena v cerkvi sv. Jožefa. Blagoslovil jo je č. g. župnik Missia pri drugi svetli maši ter imel priložnostni cerkveni govor, ki je bil po svoji vsebini in sestavi izredno krasen, tako da je napravil najgloblji vtis na vse poslušalce in jim ostane vedno v spominu. Seveda je častiti g. župnik prave slovenske korenine. Slovesnosti se je udeležilo 8 društev. Zastav je bilo šeststih 15. Društveniiki so čvrsto stopali en za drugim, godba je svirala.

John Vesel.

Chisholm, Minn., 18. avg. — Cenjeno uredništvo A. S. Jaz kot vaš nov naročnik bi želel, da mi v vašem ljubljanskem listu v mal kotiček natisnete sledeče stavke. Dne 17. avgusta sem bil navzoč pri veliki slavnosti, katero je priredilo hrvaško društvo Slava Bogu, s katerim so stopala tudi naša kranjsko-slovenska društva. V takaj že znano cerkev nas je spremljala narodna godba. Tudi pevski zbor je pri velikih sv. maši ugajal marsikateremu izmed nas. Nadeje mi so pa ugajale resne in podučljive besede, katere je ob kratkem govoril nas g. župnik Missia. V prahu, ki ga je povzročila vročina, smo korakali na veselico, in število mož je bilo neprimerljivo, ker je le ženski tabor moral ostati doma. Že v tem se vidi, kako lepo je, da se može resnih misli združiti, in vidi se, kako lepa je sloga. Na piko seveda nas je dolga pot uradila, zato sem moral najprej poseči po sladki čaji piva, pa naposled sem ugledal, da srečajo z mladimi pečenimi kostrunčji. Pa tudi starih kostrunov (rudečkarjev) je bilo nekaj, da so kihali tjevdan in nevede zakaj. In ravno meni se je po naključju pridružil nek gospod in mi razlagal, da je nebo z žebliji pribito, da dol ne pade, Socialistična modrost! Da, res je lepo, da se slovenska reč zedinila. Le skup, Slovenci in Hrvatje, da nas bodo z zanimanjem gledali drugi narodi. V zaključju pozdravljam vse, ki se so udeležili in želim še večjega uspeha.

S pozdravom John Grsich.

Hughes, Minn., 17. avg. — Uredništvo Am. Sl.: Prosim za sprejem malega dopisa, da naznanim čitateljem, kako se nam še in godi. Dne 12. avgusta t. l. smo si tukajšnji farmarji ustanovili nov Farmarski Klub. Namen tega ustanovljenega Kluba je, skupno delovati, da bi mogli zlagati naše pridelke prodati, in na kak način da se bolj povzdigne živinoreja in svinjereja in kokošarstvo in druge potrebne reči. Okrajnih cest ali "county roads" tu še dosti potrebujemo, pa upam, ako bomo skupno zahtevali, da bomo uslišani popred kot pa posamezniki. Zatorej farmarji okoli Griene, pridružite se vsi k Farmarskemu Klubu! Čez 20 ndov se je vpisalo precej po ustanovitvi kluba. Upam, da na prihodnjo sejo, to je 7. sept. pri rojaku Jožefu Kasunu se snidemo vsi skup in ukrenemo še dosti potrebnih korakov.

V novem Klubu so bili izvoljeni: Predsednikom, Mr. George Kučig;

tajpredsednikom, Mr. Jožef Kašun; tajnikom, Mr. Marko Bajuk; blagajnikom, Mr. Frank Globočnik; nadzornikom gg. John Kočevan, John Mlaček, Matt. Novak, Ignac Babich, Frank Kasun.

Sejo bomo imeli vsako prvo nedeljo v mesecu. Vsak farmar tu živič lahk pristopi. Vstopnina stane \$1.00. Kar se letine tiče, še dosti lepo kaže. Vreme imamo prav toplo, tako da letos minnesotska pratika nima 13 mesecev zime, kot so včasih prerokovali sibirski agentje. Ja, ja, včasih je tudi minnesotska vročina huda tako, da v avgustu mesecu v senči kokoski in psi zijajo od vročine. Tukajšnje ceste in "county roads" letos precej dobro "fiksajo", ker to zelo potrebujemo v sedajnih časih. Tukajšnja katoliška cerkev bo kmalu dogotovljena ter bo prav lepa stavba, kot za nas farmarje. Kdaj da bo blagoslovljena, nam še ni znano, upam pa, da v kratkem času.

Koncem mojega dopisa pozdravljam vse slovenske farmarje in farmarice in želim, da bi si tudi po drugih farmarskih naselbinah ustanovili farmarske klube, ker potem bi se lahko skup zvezali v jedno celoto. Vam, gospod urednik Am. Slovenca, pa želim mnogo uspeha pri vašem delovanju.

Frank Globočnik,
P. Hughes, St. Louis Co., Minn.

Johnstown, Pa., 19. avg. — (Kako rdečkari lažejo.) V številki 33 Gl. Sv. sem zagledal dopis iz Barbertona, O., v katerem se neki rdeči Poje obreguje ob naše vrle liste A. M. in A. S. ter rojaka Mihaela Železnikarja radi njegovih izvrstnih dopisov v Am. Sl. In hoteč M. Železnikarja nekaj dokazati — kdo ve kaj? — piše med drugim:

"Evo Vam dokaz, tebi Miha in tvoji č. gg." — Tu pa je moral rdeči Poje menda zaspati in je med tem časom pozabil dokazati, kajti mesto dokaza sledi potem debela laž, grdo obrekovanje. No, pa saj tudi ni imel nič kaj dokazati, ker sploh ni ničesar navedel, kar bi imel za dokazati. In tako mesto Mih. Železnikarja kaj dokazati prinaša laž, da je bivši župni upravitelj (ne župnik, kot trdi rdeči Poje) fare Stari trg pri Ložu, č. g. Peter Hauptman, dobil posestvo od neke pobožne žene, zasebnice, katero je baje pri poslednji izpovedi premamila, da je njemu zapustila posestvo. Toda stvar je čisto drugačna. Dotični gospod nikakor ni one žene premamila ob poslednji izpovedi na bolniški postelji, marveč mu je posestvo sama ponudila in to že dolgo prej, kakor je bila pri poslednji izpovedi, ko je še dolgo potem zdrava živela, in ji je zato dal, kolikor je sam hotel, ker mu ga je hotela dati zastoj. In dvomim, če bi se bil kdo drugi branil sprejeti posestvo, če bi ga bila komu drugemu ponudila, najmanj pa bi se kaj takega branil storiti kak rdečkar.

Sicer pa ta stvar nima za naš ameriške Slovence nobenega pomena in nima z njo čisto nič opraviti ne M. Železnikar, ne njegovi dopisi, ne Am. Sl., ne kdo drugi, kateremu bi rdeči dopisnik z njo rad nekaj dokazal, česar sam ne ve.

Tako znajo rdečkari dokazovati. Kadat pravijo, da bodo komu kaj dokazali, pa privlečejo kako tako stvar, ki nima z nikomir nič opraviti in ni nobenemu dokazu podobna.

Naravnost smešno je tudi, kar piše Gl. Sv. v št. 30 pod naslovom "Poneverjenje", kjer piše, da je č. g. Luka Smolnikar poneveril večjo svojo denarja in jo na to popihal v — Dano, to je vas v Starotriški fari pri Ložu, kjer bo na varnem. Ali ni to samotno za vse one, ki G. S. citajo in mu verjamejo, ko jih tako farba? Ali ste že kdaj slišali, da bi bila vas Dano pri Ložu tisti kraj, kamor ne seže roka pravice, kraj, kamor se zatekajo oni, ki so kaj poneverili in drugi zločinci, katerim je oblast za petami, kjer so varni pred roko pravice? Tako se more farbat č. g. večjemu le male otročke, ne pa odraslih, ki si že s svojimi rokami kruh služijo. No, pa G. S. že dobro ve, da so njegove svobodomiselnice in rdeče ovčice tako neumne in zaslepljene, da vse verjamejo, pa naj bo potem še tako neumno, neločljivo in otročje.

Glavno orožje svobodomiselnicev in rdečkarjev v njihovem boju (čiste, za korist delavca) je laž in obrekovanje, kar pa, seveda, oni imenujejo vse čisto resnico, vse neovrgljivo dokazano. To jim je pač lahko, saj vedo, da nevednega in nerazodnega delavca lahko farbajo, kakor hočejo, lahko pišejo in lažejo o škandalih in pregreih duhovnikov, ki se baje zgodijo Bog ve kje na svetu; saj vedo, da noben njihov lahkovernež ne bo šel tja pogledat, če je to resnica.

Zatorej delavci, verujmo le takim listom in ljudem, ki so pošteni, resnično, ljubni, dostojni in logični, ne pa onim, ki tako čudno in neločljivo pišejo, da jih živ krst ne razume, ne rdečkarjem, ki kar tjavendan blebetajo, ne da bi sami vedeli kaj, ki imajo za dokaze nove laži. Mihaelu Železnikarju pa vsa čast in spoštovanje, ki se tako neustrašeno poteguje za resnico.

A. Tomec.

La Salle, Ill., 20. avg. — Cenjeno uredništvo Am. Slov! Ze dalj časa ni bilo čuti iz naše velike slov. naselbine po listih prepirljivih in združbarskih dopisov, tako da bi človek že verjel, da vlada pri nas boginja miru. Pa kako bi se varal, — se že dobi kak zele-na zgaga, da zalaja brez vzroka tjavendan. V listu laži G. S. je neki svo-

John Vidmar

1112 North Broadway
JOLIET, ILL.

Kupujem in prodajam zemljišča, hiše in lote; zavarujem poslopja in pohištva proti ognju.

Frank Bruder

Prva in največja

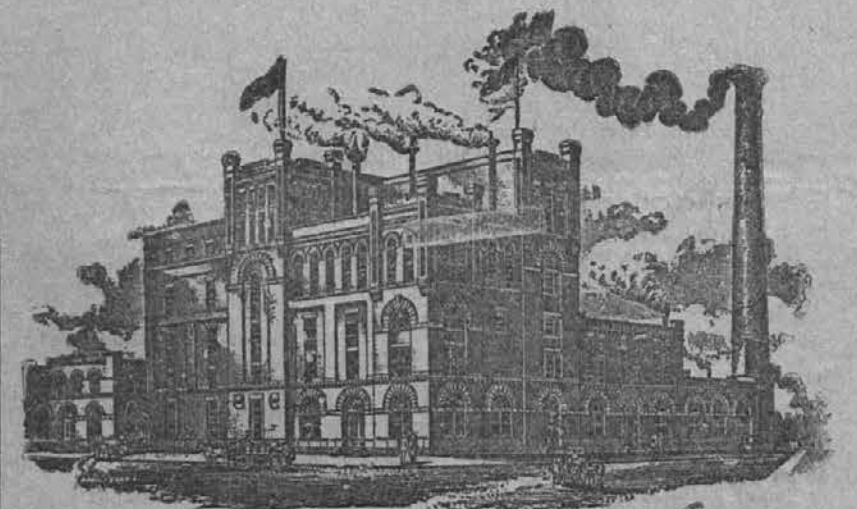
Slov. Grocerija in Mesnica

Cenj. slov. občinstvu v La Salle in okolici priporočam svojo zalogo najboljših grocerij ter vedno svežega mesa. Cene zmerne

154 Third St.

Phone 492-R

Fred Sehring Brewing Co.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljšje meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Anton Dowiak

N. W. Phone 382.

1100 N. BROADWAY, JOLIET, ILL.

SLOVENSKA GOSTILNA

NAJBOLJŠE DOMAČE VINO,
ŽGANJE IN SMODKE.
Fina prenočišča za potnike.

Bray-eva Lekarna

Se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga.
Nizke cene.

104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet.

SEVEROVO GOTHARDSKO OLJE

(Severa's Gothard Oil)
cene 25 in 50 centov.

Priporoča se za zdravljenje bolečin, katere povzroča revmatizem, hromost ali pokostnica, za zdravljenje bolečin v hrbtu, bokih ali v prsih, odrg, oteklin, okorelih sklepov ali mišic in drugih poškodb, kjer se more rabiti mazilo. Na prodaj je v vseh lekarnah ali ga pa lahko dobite od nas. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

MALI GLASI.

NAPRODAJ DOBRA KMETIJA

milj južno od Joliet, 85 ali 86 lov zemlje, vse obdelano, le 15 lov je pašnik in hosta. Dobra da. Hiša 6 sob, hlev za 4 konje, 7 glav goveje živine, kurjak in erib in shramba za žito. Vse je bro ograjeno z žico. Cena \$3800 se ima plačati takoj, ostalo 17 let po 5 odstotkov obn. Stiri milje od žel. postaje za v Chicago ali Joliet. Blizu kat. cerkve. Več pove: John B. Scott, 207 Indiana St., Joliet, Ill.

NAPRODAJ V NAJLEPŠEM

storu lota in hiša s 6. krasnimi bami, vodo, gasom in vsemi nima napravami. Več pove: Amer. Slovenec.

NAPRODAJ NAJSTAREJ

nica in grocerija v Jolietu, srednjevsko-hrvatske naselbine. Pro-radi boleznijo po primerno nizko. Več pove: Amer. Slovenec.

NAPRODAJ DVE LOTI PO

ft. vogal Ruby in Canal Sts., Joliet, Ill., prav pri mostu prvi dve loti desno ko se pride od mesta most. To so edine lote napro-sredi slovensko-hrvaške nasel-prostora je za dva poslopja vogalu za saloon, a poleg pa dajalno za obleko in obuvale na tisoče ljudi gre tod vsak delo in iz dela. Kare že romi pred lot v Auroro. Nekaj lotov tovaru. Več pove: Jos. S. lastnik, 209 Indiana St., Joliet.

GODBA ZA PLESE IN VSE

ge zabave, zmožna grati slovin drugonarodne komade, najše. Z orkestrom ali plehove po unilski ceni. Tudi iščem skih godcev. Telefon 703 A. 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

Naznanjamo

da smo ravnokar prejeli
veliko zalogo jesenskih
Kupenheimer
Oblek

za mladeniče in može. To so obleke najnovejše, letošnje mode, ki uzajajo najizbirljivemu okusu.

Kupenheimer obleke se prodajajo od \$16.50 do \$25.00. Imamo krnsno blago, trpežno in ki se lepo poda životu.

Tudi najdete pri nas ravno pravi par čevljev.

The Eagle

kjer je dobi vse kar spada k moški opravi.

806-8-10 N. Chicago St., Joliet

IZ STARE DOMOVINE.

KRANSKO.

— Posebni vlaki na katoliški shod v Ljubljano. Do dne 7. avgusta je bilo ugotovljenih že deset posebnih vlakov, ki so pripeljali udeležence dne 23. in 24. t. m. v Ljubljano.

— Letina na Vipavskem. Z dne 6. avg. poročajo: Če se vzdržijo sedanje poletno vreme se nekoliko časa, sme vsak kmetovalec, da imamo pričakovati dobro letino. Trava je sicer zopet radi mokrotnega in hladnega julija, ali dobri so vsi sadeži, kakor krompir, koruza in tudi žito. Mnogo si je obetati z letošnjim vinom. Ugle si je obetati z Ajdovščine zadržuje, da so vinogradi lani prodali za tri milijone, kar vina, a letos bo letina precej boljše.

— 35letnica obletnice bitke pri Jajcu je praznoval dne 7. avgusta kranjski pešpolk št. 17. Domovina se je ob tej priliki s ponosom spominjala junštva svojih sinov, ki so v bitki pri Jajcu spleli okoli zastave domačega polka lovorov venec slave.

— Novice iz Poljanske doline. Letina kaže, da bo še precej dobra, zlasti žito je lepo, le sadja ne bo. — Nova šola na Trebiji je skoro dograjena, okrog šole je obširen vrt.

— Dolenjske Toplice, 6. avgusta. Kljub slabemu vremenu se razvija letnja sezona zelo ugodno, ki pa bo, kakor razvidno z ozirom na naročila za stanovanja, v tem mesecu še zelo napredovala. Z raznih strani in krajev prihajajo gostje, med katerimi naj omenim le nekatere: g. Koser iz Joliet v Ameriki, Schauer, veleindustriec iz Californije, madam de Orel iz Egipta, g. Domicelj, okrajni glavar, dr. Weibl iz Metlike, B. vitez pl. Wahnkamp, o. o. z. nadporočnik iz Ljubljane itd. Pri letošnjem deževnem vremenu se je pokazala prednost našega kopališča pred drugimi kopališči posebno v tem, da so sprehajali vedno suha in neblatna. Vsi, posebno novi gostje, so očarani nad učinki in lepoto kopališča in nad veliko večino vode, ki se vedno odteka, nateka in doteka. Upliv termalne-radioaktivne vode je zelo učinkovit, katere učinek se že po par kopelih spozna. Prihajajo tu sem gostje, ki jih mučijo različna trganja in bolečine tako zelo, da vsled tega niti ob palci hoditi ne morejo. Take bolnike vajo ali nosijo v kopališče, a že po nekaj dneh so zdravi.

— Svetnik Iv. P. Vencajz umrl. Dne 7. avgusta zjutraj je umrl v Ljubljani g. sodni svetnik in odvnetnik Iv. P. Vencajz, v 70. letu svoje starosti. Bil je rojen kot sin učitelja v St. Vidu pri Zaticini. V svoji mladosti si je izbral sodniški stan, v katerem je radi svojih izrednih zmožnosti kmalu postal sodni svetnik. Ko je bil v Ljubljano premeščen, se je pridružil Slovenski ljudski stranki, Ljubljanski "Slovenec" piše o pokojnem Iv. P. Vencajzu: "Z njim izgubljeni naši stranki odličnega somišljenika in neumornega delavca, ki se sicer zadnja leta naravnost v politična vprašanja ni izpušal, ker je vse svoje sile in moči posvetil vodstvu Vzajemne zavarovalnice. Rajni svetnik Vencajz je kljub hudi konkurenci drugih zavarovalnic Vzajemno zavarovalnico visoko dvignil. Danes tvori Vzajemna zavarovalnica močnega člen v naši gospodarski organizaciji. Deluje sicer tiho, brez hrupa in šuma, a zato vztrajno in energično. Ves naš slovenski jug je sistematično organiziran. Med ljudstvom priraja predavanja, s katerimi je za izobrazbo velikostorilca. Brez skrbi gleda Vzajemna zavarovalnica v bodočnost. To je predvsem rajnikova zasluga. Naš narod mu ohrani trajen spomin, ker mu je pokojnik ustvaril lasten zavod na zavarovalnem polju."

— Potres. Iz St. Ožbalta poročajo: Dne 6. avgusta, zjutraj ob 3. uri 14 minut je bil tukaj močan od podzemljanskega bobnenja spremljan potres, ki je trajal kakih 5 sekund. Smer mu je bila, kolikor se je dalo spoznati, od vzhoda proti zahodu.

— Trije zlatomastniki v Ribnici. Izmed 17 duhovnikov, ki so bili posvečeni 1. avgusta 1863, so ostali le trije, in sicer Franc Dolinar, dekan, c. kanonik, vitez Fr. J. reda itd. v Ribnici, Karol Klinar, beneficijar pri Novosti pri Ribnici in Henrik Dejak, bivši župnik in svetnik v Vrhopolju, sedaj v pokopju v Ljubljani — rojen pa v Ribnici. Trije Ribničani so 3. avgusta obhajali petdesetletnico mašništva — zlato mašo v Ribnici — vsi trije naenkrat. Po slavnostnem govoru ribniškega rojaka kanonika dr. Lesarja, so ob ogromni udeležbi ljudstva pristopili vsak k svojemu oltarju in vsi trije usenkrat so opravili zahvalo Vsemogočnemu. Trg je bil na predvečer slavnostno razsvetljen, zastave po vseh hišah, podoknicah, bakljada, množice ljudstva, krasno okrašena cerkev, vse je pokazalo radost domačinov. Posebno je vse želelo pokazati vdanost domačemu g. dekanu, ki je od vseh spoštovan in ljubljani, kar ni čudno, komur je znano njegovo delovanje bodisi v duhovnem pastirstvu ali v prid kmečkega prebivalstva. Nenadomestljiv nam bo posebno kot načelnik podružnice Kmetijske družbe in v drugih zastopih, kjer izraža naše želje. Šest občin v župniji in okolici mu je poškilo častno občanstvo, Ribnica, Sodražica, Sušje, Dane, Gora, Jurjevica, Ribnica in Sodražica tudi g. K. Klinarju. G. Dejak je postal častni član izobraževalnega društva v Vrhopolju. Vse, od šolskih otrok do zbranih g. županov je iskreno častilo jubilej, želeli jim zdravje in še mnoga srečna leta.

— Diamantna sv. maša v Novem mestu. Prelepa slovesnost je bila dne 3. avgusta v Novem mestu. G. kanonik Franc Povše, vitez Franc Jožefovič, red, je ta dan praznoval šestdesetletnico svojega mašništva. Jubilant se je rodil dne 24. avgusta leta 1829. na Trebelnem. V mašnika je bil posvečen dne 31. julija 1853. od škofa Antona Alojzija Wolfa. Nato je pa služboval kot kaplan v Borovnici, na Vaca, v Radečah pri Zidanem mostu in v Polhovem gradu. Kot lokalist je bil v Črnuem vrhu nad Polhovim gradcem, kot župnik pa na Jezici in od sv. Jurja leta 1893. nadalje se nahaja kot kuratni kanonik v Novem mestu. 31. julija t. l. je torej minilo 60 let, odkar je bil posvečen v mašnika. Ta vesel dogodek je slovesno praznoval dne 3. avg. Ob pol 10. uri se je podal

jali škalski rudarji, ki so prihite v uniformah na "Oljko". Državni in deželni poslanec dr. Anton Korosec je nato govoril o pomenu in o namenu J. S. Z. Moškerc govori o potrebi, da se slovensko štajersko delavstvo združi, je v J. S. Z. Ko je še neumorno delavni Vekoslav Zajec pozival na pristop v J. S. Z., se je krasno uspešno javno zborovanje zaključilo. Sledilo je zaupno posvetovanje odborikov organizacij J. S. Z. na štajerskem.

— Maribor. (Sleparski agent.) Nekemu sleparskemu agentu se je posrečilo, da je izabil sto izseljencev iz Ruske Poljske v Ameriko. Namesto da bi jih peljal preko Hamburga v Ameriko, jih je spravil v napačni vlak proti Trstu. Še le v Mariboru so izseljenci doznali, da jih je agent, kateremu so izročili svoj denar, osleparil. Taka so izstopili in so morali več dni čakati rešitve. Izseljenci so bili brez denarja, usmiljeni ljudje so jim donesli hrane. Sleparski agent jo je pobrisal. Potem so bili izseljenci transportirani nazaj na Dunaj. Družba Canadian Pacific iz Kanade, ki jih je uveljavila preko oceana, je poslala denar za pot.

— V Savinji utonil. Med Rimskimi Toplicami in Zidanim mostom so dne 5. avgusta popoldne našli v Savinji mrtvo truplo č. g. Mihaela Grošelj, kaplana v Dramljah pri Celju. Pred nekaj leti je bil v opazovalnici v Gradcu.

— Grozen samomor. 65letni Kodolčev vinčar v Kagu v ormoškem okraju Martin Zorec je bil hud zganje-pivec. Zadnja dva dni minolega meseca je neprestano popil po gostilnah. Dne 31. julija je prišel zjutraj domov, šel v kočjo za streljanje proti nevihti, vzel možnar in ga prinesel pred kočjo. Ko ga je nabil, se je sklonil nadenj in vžgal. Učinek je bil grozen; razneslo in razmetalo mu je glavo in prsi na tisoč koscev, ki so ležali krog po vinogradu.

— Ni imel sreče. Uradnik užitinskega daca Franc Fijaž iz Ljubljane pri Celju je poveril 1500 kron denarja užitinskemu najemniku Francu Ropanu v Ljubljnem in zbežal. Dne 3. avgusta so prefriganca ujeli na Ponikvi. Od poverjenega denarja so našli še samo 690 K. Imel je pri sebi potne listine za v Ameriko in jo je mislil že drug dan odkriti čez lužo.

— Ljutomer. Utonil je dne 1. avgusta popoldne v Ščavnici pri občinskem milnu učenec četrtega razreda Franc Bukovec. Ko so kopajoči tovariši videli, da se nesrečnež potaplja, so odbežali, namesto da bi klicali ljudi na pomoč.

KOROŠKO.

— Celovec. Dne 3. avgusta je čakal slovenski potnik približno četrte ure na voznih listek v Žiljpolje in ga, kakor navadno, v zadnjem času tudi to pot dobi le po posredovanju drugih potnikov. Žiljpolje so iz Celovca le okoli deset kilometrov oddaljene in zavsem, izvenem par negativov, slovenska vas. Znana blagajničarka je z vso ji prirojenostjo zadrževala listek vsled slovenske zahteve, ter stranki grozila s policijo. Tako daleč smo na Koroskem, da si upa tisti Nemec, ki že ni več vreden salonske palčice, ampak zasluži za svoje krivice batine z najdebelejšim kolom. Slovincem grozi. Pravi Ravno ta prakrica v deželi trajzina in oblastnega nemškega liberalizma bo in mora odpreti vsem le še na pol v srečo dobrih oči ter obnemiti pogled od namišljenih nemških poibogov, ki so tudi le — in celo prav navadni ljudje.

— Prevalje. Slovensko katoliško delavsko društvo je priredilo dne 10. avgusta v prostorih Stekeljeve gostilne svojo letno veselico. Na sporedu je bila igra, tombola, govor, šaljiva pošta in petje.

PRIMORSKO.

— Goriske volitve. Pri ožji volitvi v Gorici dne 6. avgusta med italijansko ljudsko stranko in italijanskimi naprednimi klerikali je zmigala komora. Agitacija je bila huda in udeležba nepričakovano ogromna. Volitve se je udeležilo do 90 odst. volivcev, kar se dosedaj v Gorici še ni zgodilo. Šlo se je za par glasov. Pri volitvi 1. avg. so dobili laški kamoristi nekaj nad 1000 glasov, kandidati Italijanske ljudske stranke pa okrog 750 glasov in slovenski kandidati okrog 350 glasov. Narodni odbor združenih Slovincov v Gorici je pravilno uvaževal ta položaj ter sklenil, da pozove slovenske volivce, da se udeležijo ožje volitve za Italijansko ljudsko stranko, kateri bi bila na ta način zmaga zagotovljena. Šlo se je za neprecenljivo zmago nad komoro, ki je Slovenstvo v Gorici z železno pestjo tlačila k tlom. Ljudsko štetje je dokazalo, da je polovica prebivalstva Gorice slovenska; v občinskem zastopu pa nimamo nobenega Slovenca, med uslužbenci na magistratu nimamo niti nobenega pometača; impotirna se kreature iz kraljevstva, če jih ni mogoče dobiti tukaj, le da ne bi prišel noben Slovenec blizu. Sedaj je bil dan ugoden trenutek, ki ga je bilo odda glasove za kandidate it. ljudske stranke. Slovinci v Gorici so se z navdušenjem odzvali klicu združenega odbora, vse je bilo pripravljeno, da odda glasove za kandidate italijanske stranke. V zadnjem trenutku pa je

ŠTAJERSKO

— Velikanski shod je priredilo štajersko okrožje Jugoslovanske Strojne Zveze dne 27. julija 1913 pri Sv. Križu na Oljski Gori nad Polzelo. Na "Oljko", kakor pravijo domačini tej gori, s katere je prekrasen razgled po lepi zeleni slovenski štajerski, je prihitelo na tisoče ljudi. Ob 10. uri popoldne je bila okoli cerkve procesija z Najsvetejšim s štirimi blagoslovi. Na to je propovedoval dr. Anton Korosec, po slovesni sv. maši pa je pod milim nebom zborovala J. S. Z. Zborovanje je vodil rudar Vekoslav Zajec iz Skal. Splošno pozornost so vzbujali škalski rudarji, ki so prihite v uniformah na "Oljko". Državni in deželni poslanec dr. Anton Korosec je nato govoril o pomenu in o namenu J. S. Z. Moškerc govori o potrebi, da se slovensko štajersko delavstvo združi, je v J. S. Z. Ko je še neumorno delavni Vekoslav Zajec pozival na pristop v J. S. Z., se je krasno uspešno javno zborovanje zaključilo. Sledilo je zaupno posvetovanje odborikov organizacij J. S. Z. na štajerskem.

John Chapuran

SLOVENSKA I HRVATSKA GOSTILNA

Rojaki dobrodošli

N. W. Phone 1251.

200 Ruby St.,

Joliet, Ill.

JOHN PRUS

N. W. telefon 170.

STAVBENIK IN KONTRAKTOR

Stavi in popravlja hiše.

Woodruff Road.

Joliet, Ill.

Antonija Rifel izkušena babica.

N. W. Phone 1042.

512 N. Broadway

Joliet, Ill.

Michael Conway

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Cyclone in Tornado Insurance

Posojuje denar, zavaruje proti požaru

SURETY BONDS

Chicago tel. 500 (Five hundred.)

Time Schedule

Effective Sunday, May 25, 1913.

Chicago, Ottawa & Peoria Railway

INTERURBAN CARS

Leave Joliet.	Arrive.
6:05 a. m. Princeton.....	6:25 a. m.
6:30 a. m. Rockdale.....	6:58 a. m.
7:05 a. m. Ladd.....	7:40 a. m.
8:05 a. m. Princeton.....	8:40 a. m.
9:05 a. m. Ladd.....	9:40 a. m.
10:05 a. m. Princeton.....	10:40 a. m.
11:05 a. m. Ladd.....	11:40 a. m.
12:05 a. m. Princeton.....	12:40 p. m.
1:05 p. m. Ladd.....	1:40 p. m.
2:05 p. m. Princeton.....	2:40 p. m.
3:05 p. m. Ladd.....	3:40 p. m.
4:05 p. m. Princeton.....	4:40 p. m.
5:05 p. m. Ladd.....	5:45 p. m.
6:05 p. m. Princeton.....	6:45 p. m.
7:05 p. m. to Ladd	
8:05 p. m. Princeton-Ladd	9:40 p. m.
9:05 p. m. to Morris	
9:50 p. m. LaSalle.....	10:40 p. m.
11:05 p. m. Ottawa.....	11:40 p. m.

Direct connections at Ottawa, for Streator and Grand Ridge.

And to following stations: — Rockdale, Minoaka, Morris, Seneca, Marshall, Ottawa, Starved Rock, Utica, LaSalle, Peru, Spring Valley, Marquette, Howe, DePue, Bureau.

F. E. FISHER, Gen. Supt.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA

Zastave, regalije, znake, kape, počate in vse potrebščine z društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

F. KERŽE CO.

2616 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONT

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporočila slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno električno ambulanco, ki je najprej v Jolietu in v vseh okolišnih mestih.

Na posvete in posluži vsakemu priporočiti in podpirati. Kadar rabite kaj v naši stroki, se oglašite ali telefonirajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Najhitreje in najceneje pošilja

DENARJE V STARO DOMOVINO

Denarne nakaznice izplačuje c. k. poštna hranilnica na Dunaju

FRANK SAKSER

82 Cortland St.

New York.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

Roža sveta.

Angleški spisal A. R. Haggard.

(Dolge.)

XXII. POGLAVJE.
Blažena Rozamunda.

Godvin je izza tistega dne, ko je govoril s Saladinom polagoma okrevljal in z zdravjem se mu je vrnila tudi zmožnost premišljevanja svoje življenja. Rozamunda je bila zanj izgubljena, Masuda je bila mrtva in včasih si je zaželel, da bi bil tudi on mrtav. Zakaj bi si želel življenja, ki je bilo tako polno tuge, borbe in prelivanja krvi? Ali naj se vrne nazaj na Angleško, da živi tam na svojih posestvih pa čaka starosti in smrti? Taka bodočnost bi mnogim ugajala, ni pa bila všeč Godvinu, ki je čutil, da mu življenje ni bilo v ta namen dano in da so veliki cilji namen njegovega življenja.

Tako je razmišljal, ko stopi v šotor sivolasi škof Egbert, ki ga je zdravil, ter ga vpraša:

"Kaj pa ti je, sin moj?"

"Ali bi rad slišal?" je dejal Godvin.

"Mar nisem tvoj izpovednik, ki imam nekaj pravice poznati tvoje skrivnosti?" odgovori prijazni starček. Godvin mu je pojasnoval, kako si je še kot deček skrivaj želel, da bi bil duhovnik, pa mu je stari stangatski pripor svetoval, da je premlad o tem že v teh letih sklepati. Kako ga je v mladeniški dobi navdala ljubezen do Rozamunde in da ne misli več na mladostne sanje. Povedal mu je tudi o slovesnih obljubah, ki sta jih prisegla z Wulfom ob povitju in kako je polagoma doznal, da Rozamunda ne ljubi njega. Naposled mu je začel praviti tudi o Masudi; ker pa je Egbert njo izpovedal, mu je bila njena zgodba že znana.

Škof je molče poslušal.

"In zdaj?" ga škof vpraša pozorno.

"Zdaj? Ne vem. A dozdeva se mi, da slišim kako stopam po samostanskih hodnikih in da čujem svoj glas, ki se vzdiguje pred oltarjem v molitvi."

"Premlad si še, da bi tako govoril, in dasi je Rozamunda izgubljena za te in Masuda mrtva, vendar za te še ni življenje mrtvo med svetom."

Godvin je zmajal z glavo.

"Se vedno cveto viteški redovi, ki se lahko v njih visoko povzdigneš," nadaljuje škof.

"Templarski in malteški so zrušeni," odvrne Godvin. "Opazoval sem jih tudi v Jeruzalemu in na bojnem polju, a niso mi všeč. Če izpremenim svoje navade ali če me bodo potrebovali za boj proti nevernikom, se jim lahko pridruživ, kadar pride sila. Ali nasvetuj mi — kaj naj storim sedaj?"

"Sin moj," je rekel stari škof in obraz se mu je razjasnil. "Če Bog klič, pojdi za Njim. Pokažem ti pot."

"Res? Pojdem," odgovori Godvin mirno. "Pojdem in če me križ iznova ne pokliče na vojsko, bom skušal porabiti življenje, kolikor mi je še danes, da služim Njemu in svojim bližnjim. Dozdeva se mi namreč, oče, da sem bil za to rojen."

Teden dni pozneje je po pouku in svetih vajah škof Egbert posvetil Godvina za svečenika v tistem samostanu; nedaleč tam pa so neverniki, pijani zmagi nad križem vpili, da je Allah velik in Mohamed njegov edini prerok.

Saladin je v šotoru vzdignil glavo in pogledal Baliana.

"Povej mi," je rekel, "kaj pa je z balbeško princezino, ki ji pravite gospica Rozamunda D'Arcy? Povedal sem vam že, da ne govorim prej o predaji Jeruzalema, dokler je ne izročijo meni, da jo sodim. Pa nikjer je ne vidim."

"Sultan," odgovori Balian, "našli smo gospico v samostanu svetega Križa v oblačilih novice onodobnega reda. Dobila je zavetje pred oltarjem, ki nam je najsvetejši in neoskrbljen, sama pa ni hotela z nami."

Saladin se je zasmeljal.

"Ali ne morejo vsi vaši vojskači zveč ene device od oltarskega kamna? Razen seveda, če ni stal veliki vitez Wulf z mečem v roki pred njim," je pristavil.

"Stal je, a on nas ni oviral, dasi bi bil prav gotovo nekaj izmed nas pobil. Ali če bi se kaj takega zgodilo, bi božje maščevanje gotovo zadelo nas in naše mesto."

"Kaj pa Saladinovo maščevanje?"

"Dasi smo v smrtni stiski, se vendar bolj bojimo Boga nego Saladina."

"Dobro, gospod Balian, a Saladin utegne biti meč v božji roki."

"Poslušaj me. Naj pride princeznja, moja nečakinja, k meni in me prosi za to, pa mislim, da vam bom staval pogoje, za katere ste mi lahko hvaležni."

"Potem se moramo drzniti storiti veliki greh in jo s silo odvzeti," odgovori Balian žalostno, "a prej bo treba usmrtiti vitezja Wulfa, ki je ne bo pustil odotod, dokler bo iskrica življenja v njem."

"Ne, gospod Balian, za to bi mi pa bilo kaj žal; tega pa tudi ne dovolim, kajti on je mož po mojem srcu, dasi kristjan. Topot sem dejal: 'Naj pride semkaj', in ne 'Pripeljte jo'. Da, pride naj iz proste volje, da mi da odgovor za svoj greh; ali ve naj pa, da ji ničesar ne obljubljam, dasi sem ji nekoč veliko obljubil in vselej držal svojo besedo. Prisegel sem ji, da ji ne

usilim nobenega moža, da je ne prisilimo, da bi izpremenila vero. Sedaj pa preklečem prisego in če pride semkaj, pride kot ubegla krščanska sužnja, ki ji dam na izbero: le dvojce: ali izlamska vera ali sramotna smrt."

"Katera blagorodna gospica pa sprejme take pogoje?" vpraša Balian prestrašen. "Mislim, da raje umre po naši roki nego ob vašem rablju, ker ona se nikdar ne odpove svoji veri."

"Sem pa vrže v pogubo osemdesetisoč drugih kristjanov, ki jo morajo spremljati v smrt," reče Saladin resnobno. "Vedi, gospod Balian, prisega pred Allahom in poslednjič, če moja nečakinja Rozamunda ne pride iz proste volje, ne prisiljena po nikomur, bom Jeruzalem naskočil in razrušil."

"Usoda svetega mesta in vsih njegovih prebivalcev je tedaj odvisna od plemenitosti ene same ženske?" je jecel Balian.

"Tako je, od plemenitosti ene same ženske, kakor mi je bilo povedano v sanjah. Če je dovolj plemenita, je še mogoče Jeruzalem rešiti. Če pa je nizkotnejša nego sem si jo mislil in kar je prav lahko mogoče, potem je mesto izgubljeno z njo vred. Družega nimam povedati, le z vami naj jedijo moji odposlanci s pismom, ki naj ga lastnorčno izroče moji nečakinja princeznji balbeški. Lahko se vrne z njimi k meni ali pa ostane, kjer je; a tedaj bom vedel, da sem videl le lažljivo prikazen miru in usmiljenja ter bom nadaljeval to vojsko ter jo končal s krvjo."

Tekom ene ure je odjezdil Balian nazaj v mesto, z njim pa Saladinovi odposlanci s pismom, ki so ga imeli izročiti Rozamundi.

Bila je noč in redovnice svetega Križa so klečale v razsvetljeni kapeli in prepevale Miserere. Smrt in nečast sta jih čakali; iz dna srca jim je prihajalo petje in prošle so Boga in usmiljeno Mater božjo, da prizaneše njim in stanovnikom svetega mesta, kjer je i On živel in trpel. Vedele so, da je konec blizu, da se je zidovje treslo, da so bili branilci utrjeni in da ne bo dolgo, ko se vsujejo divji Saladinovi vojski po ozkih ulicah.

Zalostinke so bile končane; opatinja je vstala in nagovorila svoje sestre. Pogumno se je kazala, a glas se ji je tresel:

"Hčere moje v Gospodu," je rekla, "osodna ura nam trka na vrata in ostrčiti se moramo, da jo junaško pretrpimo. Če bodo mestni poveljniki držali svojo besedo, nam pošljejo nekaj ljudi, ki nas obglavijo; tako srečno dosežemo nebeško slavo in se na veke združimo z Gospodom. Lahko pa se nameri, da nas pozabijo, ko nas je majhna peščica med osemdesetisoč dušami. Znaniti jim tudi opešajo roke ali padejo sami, predno dospo do te hiše — kaj pa nam je tedaj storiti, hčere moje?"

Nekatere sestre so ihtele, druge pa so molčale. Samo Rozamunda se je vzravala visoko pokonci in pogumno izpregovorila.

(Dolge prih.)

(Nadaljevanje z 2. strani.)

bodnomiselni lažnik zli svoj žolc na tukajšnjega g. župnika in njegovega sorodnika M. P. Prvemu očita: ker mu ne gre "business" v cerkvi, zato je prišel stare hlače prodajati i. t. d. Druge mu je pa nevoščljiv, zelo nevoščljiv. — Kondež se tako ne umejo družega trobiti med svet kot laži; seveda po vzoru mojstra laži (a la Kondež), kakoršen mojster, taki učenci. Povej no, ali dokazi Kondežev lažnik, kaj je še g. župnik kake hlače prodal? — Podaril je pa že celo obleko siromaku. Kar te bo, ali vas bo, je edino črv vaše nevoščljivosti, ker je g. župnik pomagal svojem sorodniku, da je isti prišel poštenim potom do velike trgovine na svojo roko. G. M. P. pa zato sovražite, ker ste mu nevoščljivi in ker se on ne briga za vaše bedarije, t. j. on ne trobi v vaš rog, pa je vseeno prišel do boljšega kruha. Mi poštenii Slovenci iz srca pozdravljamo ta korak našega podjetnega rojaka, ter smo ponosni, da imamo prvo čisto slovensko trgovino manufakturnega blaga v naši slov. naselbini, ter mu želimo o-bilo uspeha. Vi zagriženi Kondeži in Zahrbniki, s črvm nevoščljivosti v prsih, bi pa stokrat rajši imeli, da bi bila ista trgovina še vedno v židovskih rokah, tudi vašemu lastnemu pristašu ne bi privoščili to, ker vam črv nevoščljivosti v to ne pripusti. Na jeziku imate vedno slovo in bratstvo, hinarci! Tako ste slabi, da še svoje hinarci ne morete skrivati, da jo morate po listih trobiti. Se jezite, da ideja za Narodni dom gmotno počasi napreduje, da rojaki niso dovolj zavedni, da župnik in nekateri farani so nasproti; udrihate po klerikalizmu, dasi ga v Ameriki še ne poznamo. Pravi vzrok pa tiči v vas samih, vi ste isti, ki ovirate idejo, govorite na sejah, da smo Slovenci pa nič drugega, — binavci! Dosti kalinov ste že ujeli, pa ako ne boste bolj previdni, bojo isti vam zopet ušli, ako vas spoznajo; golobje in jastrebi niso in ne bojo skopni gnezdi.

Se ena je: Vi svobodnomiselni rdeč-

karji, ki tako radi v svet trobite in ob-rekujete vse kar ne trobi v vaš rog z lažjo kradeto drugim dobra imena, pogledite vendar malo krog sebe vaše pristaše. — Ne bi šlo sledeče v javnost, pa če se sme laž trobiti v liste, toliko bolj se sme gola resnica. Po-znate vašega pristaša rdečkarja, sta-rega zagriženega socija? On je menda iz rodu gorile! — Koliko preprirov je ta potomec g.... uže povzročil s svojim strupenim jezikom, pohujšal mladeniče, jih odvrčal od cerkve in vere, vsega, kdor ni z njim trobil, oblažil z mračnjakom, farškim pod-repnikom, mu očital zabitost, neizo-brazbo i. t. d. Kedo pa je ta učenjak in izobraženec? Njegova učenost v vsem obstoji stare "škarpe slikati". — Nič nimamo zoper to, to je tudi pošte-na obrt, kdor jo pošteno vodi. Kot rdečkar je dolgo vrsto let čakal na "tajlengo", ker pa le ni mogel tega pričakati, začel si je sam "tajlat". — Ni dolgo tega, šel je ta vzor-socij mi-mo neke struge, kjer so štirje delavci isto čistili, ker je notri nesnaga, so se zuna najprej obuli v "rubber boots", svoje čevlje pa pustili na po-vršju. Eden izmed delavcev je imel čisto nove čevlje, katere je tudi pustil zuna. Ko naš socij ugleda lepo pri-ložnost, si prilastiti nove čevlje, jih kar pobaše pod pazduho, ter hajdi do-mov v brlog z njimi. Delavci, prišed-li ven, seve so takoj opazili, da so čev-lji ukradeni. Otroci v obližju so pa izjavili: "Big shoemaker" je ukradel čevlje. Dotični delavec je takoj šel k njemu ter zahteval čevlje nazaj; socij se je pa ostro postavil po robu, da kaj mu hoče, da on ni tat čevljev, naj se pobere ven. — Nato je prišel delovod-ja s policajem ter mu zapovedal: čev-lje nazaj ali pa v luknjo! Tako se je ta izobraženi socij vdal ter ponižno plen izročil lastniku. — Torej tak sad rodi vaša izobrazba? Če je bil to prvi in zadnji čin tega idejalnega socija, ne moremo trditi. — Zakaj vendar niste tega dali v list laži, saj je vendar že mesec dni od tega čina? — O ja, to je resnica, v list laži se da pa samo laž. — Vpijete: farji vas sleparijo, odi-rajo uboge delavce, jih drže v temi nazadnjaštva i. t. d. Vi, ki imate ve-dno na jeziku: delavci rojaki, otrsate se verskih okovov, spregledite, posta-nite svobodnomiselni, rdeči, proč z vero in farji, poslušajte nas, mi edino vam hočemo dobro, — tak kričać o priložnosti pa delavcu čevlje ukradel! O ironija. — Stisnite svoje repčke in skrijte se po brlogih! Vaša moč, kar jo je kedaj bilo, zgineva v tej naselbi-ni, to morate sami priznati; ni na pra-vi podlagi, — ne drži. —

Možem in fantom, kakor tudi žen-stvu pa priporočamo: Držite se in ži-vite po svoji kat. veri, kakor ste bili podučeni in vzrejeni, to je za nas pra-va svoboda. Varujte se in ne berite strupenih listov, ker ti nikdar ne pi-jejo za vašo korist, pač pa za svoj ob-stoj. Varujte se črva, da se ne vgnez-di v vaših živih prsih, da bi vas glodal že na živem telesu, črv nezadovoljno-sti, nevoščljivosti, sovraštva, črv, ki raz-jeđa družinsko življenje, zamori v človeku kar je plemenitega, vzvišene-ga, ter ga stori enakega živalim.

Berite dobre časnike, posebno Am. Slov., kateri se bori in temeljito po-bija — z neovrgljivimi dokazi — "či-kaski" strup in laž, za kar mu bodimo hvaležni, ter mu kličimo: Naprej za resnico in pravico! Naročnik.

North Braddock, Pa., 18. avg. — Si. uredništvo A. S. I. Ker se ni dosedaj še nihče oglašil iz naše naselbine, ho-čem jaz malo opisati tukajšnje raz-mere. Najprvo hočem naznaniti vzrok mojega dopisa, dobro vedoč, da mi je naročnina Am. Slovenca že potekla ter bi jo bilo treba že zdavnaj ponovi-ti. Da ne bode te misli: socialist je postal ter zavrgel katoliški list, Vam navedem glavni vzrok, kateri je moja dolgotrajna in po mojem mnenju ne-ozdravljiva bolezen. Ker pa nisem dosedaj še dobil zadnje številke A. S., sem se spomnil, da mi je mogoče list ustavljen, ter Vam tem potom pošil-jam en dolar kot naročnino za drugo polovico leta, in Vas prosim, da mi pošljete tudi zadnjo številko. Tem potom se tudi zahvaljujem upravn-ištvu, ker me je dva meseca čakalo za naročnino. In zahvaljujem se tudi društvu sv. Alojzija J. S. K. J. v Brad-docku za popolno izplačanje moje bolniške podpore.

Delavske razmere so bile dosedaj precej dobre, ali za naprej se ne ve, kako bo, ker so nekatere tovarne že začele odpustati delavce.

Zdaj pa končam svoj skromni dopis ter želim katoliškemu listu vedno več napredka. Spoštovanjem

Martin Matkovič, 38 Ridge Ave.

Waukegan, Ill., 20. avg. — Cenjeni g. urednik Am. S. I. Prosim sprejmite teli par vrstic v list iz naše naselbine. Kar se tiče dela v tovarnah, gre bolj slabo. Žičarna dela kakor po navadi vsako leto menda zaradi prevelike vročine po 5 dni na teden. Dišča cuk-rarna pa zopet po navadi debeli šurke in podgane za pozimi; zato skoraj vse delo počiva. Druge manje tovarne vedno bolj pogostem ljudi odpustajo. Pri vsem tem pa kar na trume prihajajo ljudje iz stare domovine, nič se boječ slabih časov, dasi jih že mar-sikdo lahko občuti. Torej sem bi se nikomur ne svetovalo hoditi za delom.

Kakor se čuje, nameravajo razna pevska društva iz raznih bližnjih mest uprizoriti tekmovalno petje raznih na-rodnosti z nagradami na Delavski praz-nik v N. Chicagi, Ills., v Foss parku, kamor je povabljeni tudi Slov. Pev-sko in Dramatično Društvo "Ljubla-

nica". Z lepimi pesmimi seveda so tudi pevci prve vrste. Ako želi kedo izmed rojakov iz bližnjih mest slišati krasno petje waukeganskih slovenskih pevcev, naj pride v North Chicago, Ill. Ker so obljubljene najboljšim pevcem menda lepe nagrade, se bode gotovo vsako društvo potrudilo, da najlepše zapoje in najkrasnejše pes-mice. Upati je, da Slovenci odnesejo "križavce", kateri so namenjeni naj-boljšim pevcem. Ker bodo pevci raz-nih narodnosti, bode gotovo nekaj za-nimljivega za pogledati in poslušati. Ako se Slovencem to posreči, Vam gotovo še poročam pri priložnosti. To-rej želim pevskeemu društvu srečo pri tem!

Eden Snelovih.

Cleveland, Ohio, 19. avg. — (Naz-nanilo.) Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25 K. S. K. Jednote se nazna-nja, kakor po sklepu društvene seje z dne 2. avg. 1913, da se društvo kor-porativno udeleži slavnosti in otvori-tve nove slovenske katoliške šole fare sv. Vida na dan 31. avg. 1913, in so prošeni člani, da se polnoštevilno zbe-rejo vsak s svojo regalijo ob 1. uri po-poldne v Knausovi dvorani, ter skup-no odkorakamo kakor gori omenjeno. In po dokončanih obredih in blago-slovljenju nove šole se bode pričel "fair" v korist šole. Ker bodejo raz-postavljeni razni dobinki in darila za srečkanje, torej so prošeni člani, da se polnoštevilno udeležijo, kajti šola je velikega pomena za narod, kakor ravo tukaj v tuji deželi za naš slovenski narod.

Člani društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J., dolžnost je vaša, da se polno-številno udeležite, kajti šola bode v korist vašim sinovom in hčeram, i. t. d.

Nadalje vam priporočam, da ne sra-mujete se stopiti v vrste in ne ozirajte se na one, ki vedno kričijo proti kato-liški veri in cerkvi in šoli, pač pa se jim pokazite kakor verni katoličani matere sv. Cerkve!

Z bratskim pozdravom

Josip Russ, tajnik

dr. sv. Vida št. 25 K. S. K. J.

Mt. Olive, Ill., 23. avg. — Nazna-njamo, da se je prestavila slavnost blagoslovjenja naše društvene zasta-ve, mesto 31. avg. na drugi dan, ki se določi pri prihodnji seji društva dne 7. septembra.

Prisiljeni smo bili do tega, ker ima-jo druga društva ta dan veselice, pa nismo mogli dobiti godbe. Kdaj se bo vršila slavnost, bomo potem svoje-časno poročali.

Ker bo kasneje bolj hladnejše vreme bo na veselici še lepše.

Bratski pozdrav!

Za odbor dr. sv. Barbare št. 97, K. S. K. J., Ant. Paur, p. tajnik.

Prošnja.

Tem potom se najuljudneje obrača-mo do vseh društev Kranjsko-Sloven-ske Katoliške Jednote in sploh vseh milosrdnih rojakov širom Amerike za mal dar za našega bolnega brata Jaka-ba Pogorelca, člana društva sv. Jožefa šte. 112 K. S. K. J. v Ely, Minnesota. Omenjeni sobrat Jakob Pogorelec bo-leha že nad šest let na vodenici in na-duhi, tako da si ni zmožen služiti vsak-danjega kruha. On se sedaj nahaja v kritičnem položaju in zraven njega trpijo pomanjkanje sopraga in četve-ro nedorastlih otrok. Od našega dru-štva je že prejel podpore do \$220.00 in ker se nahaja naše društvo v finan-čnih zadregah vsled veliko bolnikov, mu ne moremo več pomagati, primo-rani smo se torej obrniti na milosrdna srca ostalih rojakov v popolni nadi, da ne bodejo naši rojaki in posebno člani K. S. K. Jednote zapustili svoje-ga sobrata v tako nujni potrebi. Vsi darovi naj se pošiljajo na tajnika naše-ga društva g. Jožefa Agnich, Box 266, Ely, Minn., kateri bode oddal vse na-brane svote na pravo mesto in pravil-no potrdil prejem vseh prispevkov.

Z bratskim pozdravom smo udani,

Paul Bukovec, predsednik.

(Pečat) Joseph Agnich, tajnik.

Math. Stonich, zastopnik.

ST. VIATOR COLLEGE

KANKAKEE, ILL.

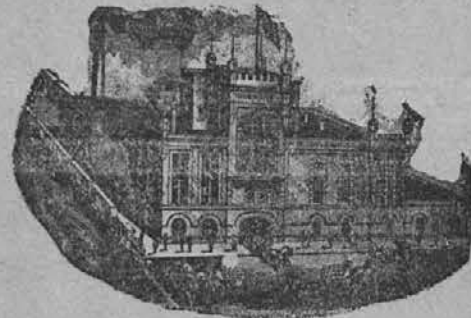
Šola za mladeniče. Prostora za 400 dijakov. Board in poduk \$250 na leto. Pišite po katalog, ki ga pošljemo zastoj.

Very Rev. J. P. O. Mahoney,

C. S. V. PREDSEDNIK.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva soščkih in steklenicah.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts.

JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Pik komarja ali druge žaželke se takoj ozdravi s Dr. Richters Pain-Expeller 25c in 50c v vseh lekar-nah, ali pa naravnost od F. Ad. Rich-ter & Co., 74-80 Wash-ington St., New York.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Office hours: 9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Dr. S. Gasparovich

Slovenski Zobozdravnik.

Joliet National Bank Bldg. 4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS.

Louis Wise

"MEET ME FACE TO FACE"

gostilničar

200 Jackson St., Joliet, Ill.

Prijateljem in znancom naznanjam

da sem kupil Mausersjev salun, kjer

lahko najdete vsak čas in se okrepite

V zalogi imam najboljša vina in druge

pijače.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača.

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

liet, Ill.